

7. Батлер В. Проблеми застосування міжнародних стандартів у правовій системі України/ Під заг.ред. Є.Б. Кубка – К.:ПрАТ «Юридична практика». 2013. – 608 с. С.47-53

8. Є. Кубко. Проблеми застосування міжнародних стандартів у правовій системі України/ Під заг.ред. Є.Б. Кубка – К.:ПрАТ «Юридична практика». 2013. – 608 с. СС.61-70.

Козлов О.О.

*адвокат, Заступник голови Ради адвокатів Одеської області,
голова Комітету захисту професійних прав адвокатів та реалізації
гарантій адвокатської діяльності Ради адвокатів Одеської області,
аспірант кафедри організації судових, правоохоронних органів та
адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія»*

**ЗМІНИ ПОРЯДКУ ПОВІДОМЛЕННЯ АДВОКАТІВ ПРО ПІДОЗРУ
В СВІТЛІ РЕАЛІЗАЦІЙ ГАРАНТІЙ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

З моменту прийняття 24 серпня 1991 року Акту проголошення незалежності України в нашій державі було взято курс на на розбудову адвокатури як незалежної інституції. Згодом питання організації і функціонування адвокатури були суттєво розвинуті в нині чинному Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 року. Важливою позитивною рисою вітчизняного законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність є визначення на законодавчому рівні не лише прав та обов'язків адвокатів, але й закріплення гарантій адвокатської діяльності. Водночас слід констатувати, що в процесі практичного втілення в життя законодавчих приписів щодо забезпечення гарантій діяльності адвокатів виникають значні труднощі, які іноді пов'язані з неоднозначним тлумаченням положень законодавства з боку правоохоронців.

Відповідно до п. 1 ст. 1 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокатом є фізична особа, яка здійснює адвокатську діяльність на підставах та в порядку, що передбачені Законом.

Статтею 23 Закону визначені гарантії адвокатської діяльності, а статтею 481 Кримінального процесуального кодексу України визначені особливості повідомлення адвоката про підозру, які полягають в тому, що це може бути зроблено Генеральним прокурором, його заступником, керівником регіональної прокуратури в межах його повноважень (п. 1 ч. 1 ст. 481 КПК України). Вважається, що такий ускладнений порядок повідомлення адвоката про підозру є однією з гарантій адвокатської діяльності. Водночас на практиці при застосуванні цієї норми виникають труднощі. Зокрема,

йдеться про випадки, коли Генеральним прокурором, його заступником, керівником регіональної прокуратури підписується повідомлення про підозру адвокату, але при цьому дається доручення про його вручення іншій посадовій особі правоохоронних органів, наприклад, слідчому.

Такі обставини, наприклад, мали місце у 2017 році при повідомленні про підозру адвокату О. Лавриновичу, внаслідок чого НААУ було направлено звернення до тодішнього Генпрокурора Ю. Луценка, в якому зіважувалося: «Передача повідомлення (передоручення) про підозру є наслідком грубого порушення гарантій адвокатської діяльності, оскільки така дія нівелює сам статус адвоката та послаблює гарантії професійної недоторканості. Підписання та вручення повідомлення про підозру окремим категоріям осіб має під собою і правове підґрунтя в частині роз'яснення їхнього процесуального права окремих категорій осіб, а тому передоручення зазначених повноважень іншим неуповноваженим суб'єктам є недопустимим» [1]. Вважаємо, що позиція НААУ є цілком справедливою, а розширене тлумачення положень ст. 481 є неприпустимим.

З огляду на вказане, навряд чи можна погодитися із положенням частини 2 статті 481 КПК України, внесеною відповідно до Проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення окремих положень кримінального процесуального законодавства, внесеного до Верховної Ради України Президентом України В.О.Зеленським 29 вересня 2019 року № 1009 [2] та прийнятим Верховною Радою України 4 жовтня 2019 року. Згідно з тепер вже чинною ч. 2 ст. 481 КПК України: «2. Генеральний прокурор (виконувач обов'язків Генерального прокурора), його заступник, керівник регіональної прокуратури може доручити іншим прокурорам здійснити письмове повідомлення про підозру особам, визначеним частиною першою цієї статті, у порядку, передбаченому частинами першою і другою статті 278 цього Кодексу».

З цього приводу слід вказати, що правовою доктриною щодо захисту прав людини і громадянина обґрунтовуються ідеї, за якими зниження рівня захисту прав (у цьому разі – адвокатів) повинно бути обґрунтоване, по-перше, доведенням негативного впливу існуючого законодавчого регулювання тих чи інших правовідносин відносин, а, по-друге, доведенням позитивного ефекту від запропонованих до законодавства змін. На жаль, слід констатувати, що аналіз положень Пояснювальної записки до Проекту Закону № 1009 [3] свідчить, що в ній не міститься жодних обґрунтувань щодо внесення змін до ст. 481 КПК України, більш того, в ній взагалі не згадувалося про зміни в порядку повідомлення адвокатів про підозру.

Список використаної літератури:

1. НААУ вказала ГПУ на порушення при врученні підозри Лавриновичу. Офіційний сайт Національної асоціації адвокатів України.

<https://unba.org.ua/news/2640-naau-vkazala-gpu-na-porushennya-pri-vruchenni-pidozri-lavrinovichu.html>

2. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення окремих положень кримінального процесуального законодавства: внесений до Верховної Ради України Президентом України В.О.Зеленським 29 вересня 2019 року № 1009. Офіційний сайт Верховної Ради України. <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=66252&pf35401=490800>

3. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення окремих положень кримінального процесуального законодавства», внесеного до Верховної Ради України Президентом України В.О.Зеленським 29 вересня 2019 року № 1009. Офіційний сайт Верховної Ради України. <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=66252&pf35401=492767>

Джабурія О.О.

*заступник Голови Ради адвокатів Одеської області, адвокат,
асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та
адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія»*

ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДСТАВІ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ

Питання про організаційні форми адвокатської діяльності та їхні види є надзвичайно дискусійним у правовій науці.

Діюче законодавство про адвокатуру передбачає три організаційних форми адвокатської діяльності в Україні. Це – індивідуальна адвокатська діяльність, адвокатське бюро та адвокатське об'єднання.

Законодавство іноземних країн містить значно ширше коло таких організаційних форм, через що і у вітчизняній правовій науці звучать думки розширити зазначене коло і в Україні. З огляду на поширення в Україні практики діяльності адвоката на підставі трудового договору в адвокатському об'єднанні, у науці висловлюються думки про необхідність розглядати таку роботу як самостійну організаційну форму адвокатської діяльності.

Найбільш повно проблему організаційної форми адвокатської діяльності при здійсненні адвокатом адвокатської діяльності на підставі трудового договору, на наш погляд, окреслила Н.М.Бакаянова. На її думку, у разі здійснення адвокатом адвокатської діяльності на засадах трудового договору із адвокатським об'єднанням така форма організації його адвокатської діяльності не охоплюється жодною з форм, визначених